Onderwerp: Voorstel inzake vaststelling Landschapskader Beekdaelen

Vergaderdatum:	26 april 2022	Registratienr:	Z/20/148781 297844
Portefeuillehouder:	Dhr. P. Janssen	Steller:	Knibbeler, Ellen Jongen, Leon

Aan de Raad

Voorstel: Het Landschapskader Beekdaelen vaststellen

Inleiding:
Begin 2021 is gestart met het proces om te komen tot een beleidsplan op het gebied van landschap. Al tijdens de inventarisatie van de opgaven die er liggen vanuit de diverse taakvelden en die een ruimtelijk beslag hebben op ons landschap, ontstond al vroeg in het proces het besef dat er een integrale visie diende te komen die opgaven in samenhang beziet, richting geeft voor de toekomst maar evenwel ruimte laat voor ontwikkeling op ruimtelijk vlak: het landschapskader voor de gemeente Beekdaelen. Het proces en het eindproduct is tot stand gekomen met externe ondersteuning van bureau Heusschen Copier.

In de beoogde aanpak schetst het landschapskader de hoofdlijnen voor toekomstige ontwikkelingen. Deze informatie vormt een belangrijke bouwsteen voor de omgevingsvisie. Door de twee trajecten te koppelen ontstaat een nieuwe dynamiek tussen ontwikkelingsmogelijkheden, landschappelijke waarden, het effectief definiëren van vraagstukken en oplossingsrichtingen. Dit leidt tot nieuwe inzichten aangaande de mogelijkheden die het landschap biedt in relatie tot allerlei (maatschappelijke) vraagstukken. Het inzicht genereren dat bestaande kwaliteiten het behouden waard zijn en kansen te laten zien die meerwaarde opleveren voor verschillende belangen draagt bij aan de bewustwording en daagt tegelijkertijd iedereen die betrokken is bij de leefomgeving, uit een bijdrage te leveren aan de omgevingskwaliteit. Deze benadering resulteert in grotere kansen op succes op de lange termijn.

Het landschap is onze basis en ons meest waardevolle erfgoed. Met het landschapskader stellen we het landschap centraal. Niet leven en werken in het landschap maar leven en werken met het landschap.

Middels een raadsinformatiebrief informeerden wij u over de stand van zaken met betrekking tot het proces om te komen tot het landschapskader.
Het proces is nu afgerond en het eindresultaat ligt ter vaststelling aan u voor.

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?
Het landschapskader beoogd bij te dragen aan een groot aantal global goals. Te weten:
2: Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw
8: Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
11: Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

12: Duurzame consumptie en productie
13: Aanpak van klimaatverandering
15: Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit

Argumenten:
Het landschapskader bestaat uit een aantal bouwstenen:

1. Het bestaand landschappelijk raamwerk. Hierin is het ontstaan van het landschap Beekdaelen beschreven en de te onderscheiden deelgebieden.
2. Het toekomstig landschappelijk raamwerk. Dit is een verbeelding van het landschap waarin de huidige opgaven geduid zijn en globaal een plek hebben gekregen. Dit toekomstig raamwerk is nader uitgewerkt in 4 thema's: natuur, landbouw, water, recreatie/toerisme en wonen/sociaal domein.
3. Leidende beginselen. Dit zijn 'spelregels' ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen. Deze geven houvast en richting aan hetgeen met het landschapskader beoogd wordt. De belangrijkste loopt als een rode draad door het gehele kader: nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dienen zowel enerzijds bij te dragen aan behoud of versterking landschapswaarden en anderzijds aan brede welvaart.

Het kader is geen solitair (beleids)stuk maar heeft relaties met andere plannen en visies. Het landschapskader is gestoeld op 1 van de 4 ontwikkellijnen in de strategische visie "Leven en werken in het landschap": landschappelijke ontwikkeling als kans voor lokale en regionale opgaven. Het kader is een van de kaders voor de omgevingsvisie en de daarin te maken keuzes.
Na het vaststellen van de omgevingsvisie wordt het concept landschapskader nog eens aangescherpt tot een definitief landschapskader. Beoogd wordt om het landschapskader, tezamen met het nog op te stellen uitvoeringsprogramma, een omgevingsprogramma te laten vormen onder de omgevingsvisie.

Kanttekeningen en risico's:
Het Landschapskader is tot stand gekomen in samenspraak en met inbreng van een groot aantal interne collega's vanuit de diverse taakvelden alsmede met een groot aantal externe stakeholders. Inbreng van deze partijen heeft enerzijds geleid tot een goede inventarisatie aan de voorkant (bestaand landschappelijk raamwerk) alsmede tot een breed gedragen visie (toekomstig landschappelijk raamwerk). Hierbij moet opgemerkt worden dat er tussen uiteenlopende stakeholders (bv. natuur versus landbouw) er nog verschillende nuances zijn. In het eindproduct is vooral gezocht naar de grootste gemene deler (commitment). De nuanceringen zullen in het vervolgtraject nog verder uitgediept en besproken worden.

Financiën:
Aan vaststelling van het landschapskader zijn geen financiële consequenties verbonden. Het kader is echter het begin van een beoogd vervolgproces: het samen met betrokken partijen komen tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma waarin verder gewerkt wordt aan de ontwikkeling van het landschap.
Voor dit verdere proces heeft uw Raad reeds budget ter beschikking gesteld. Dit is enerzijds € 15.000 voor onderzoek naar de haalbaarheid van een gemeentelijk landschapsfonds en anderzijds € 35.000 voor de nadere uitwerking van het landschapskader Beekdaelen. Deze budgetten worden vooralsnog voldoende geacht voor het vervolg.

Vervolgtraject en verantwoording:
Het landschapskader is geen eindstation, maar het begin van een verder vervolg. De dialoog met stakeholders die gestart is bij het proces om te komen tot het kader, dient vervolgd te worden in een nadere uitwerking en concretisering: het uitvoeringsprogramma. Hierbij dient samen met partijen invulling gegeven te worden aan de ontwikkeling van het landschap
Naast eventueel nieuwe projecten wordt ook samen verder invulling gegeven aan reeds lopende programma's zoals Beekdaelen B(l)oeit en Van Geuldal tot Geleenbeek...tot Roodebach.

Communicatie:
Bij de totstandkoming van het landschapskader zijn georganiseerde (professionele) partijen betrokken die een relatie hebben met het landschap. Bij de verdere uitwerking zullen deze partijen wederom betrokken worden, maar hoe concreter projecten worden en het aankomt op uitvoering, hoe meer er individuele burgers en lokale verenigingen bij betrokken zullen worden. Een en ander zal verder uitgewerkt worden in het communicatieplan behorende bij het uitvoeringsprogramma.

Bijlage:
Landschapskader Beekdaelen

Meegestuurd:

***Ter inzage gelegd**:*
Overzicht met betrokken stakeholders, hun reacties en de verwerking daarvan in het landschapskader.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris, De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine Dhr. ing. E. Geurts